



Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An, & quomodo peccet Notarius, & ad restitutionem teneatur non
manifestando legata, vel ex imperitia omittendo aliqua ex requisitis ad
confectionem instrumenti?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

contractus liciti, ita ut ex eomutuatarius postea re ipsa cogatur solvere usuras, Notarium conficiendo tale instrumentum peccare etiam contra iustitiam, & teneri ad restitutionem (in defectum scilicet usurarii) faciendam illi, qui vi illius instrumenti cogitur usuras solvere, v.g. Titius dat Cajo centum aureos, ut post duos menses recipiat centum, & decem, de quo fit à Notario instrumentum sub nomine mutui, quòd det Titius Cajo centum, & decem, ut totidem reddat post duos menses, hìc palliatur usura, cum Titius non det nisi centum; ubi Notarius tenetur restituere usuram Cajo, quia vi talis instrumenti in foro exteriori obligatur Cajo reddere centum, & decem.

Hoc tamen limitandum est, & intelligendum de casu, quo conficitur instrumentum non volente, nec petente mutuatario, sed eo invito, & non consentiente; nam si tale instrumentum fieret in favorem Caji petentis, & rogantis, ut tale instrumentum fieret, eò quòd aliter non possit habere pecunias, quibus indiget, tunc delinqueret quidem graviter Notarius illud conficiendo, sed ad restitutionem non teneretur, quia petenti, & volenti non fit injuria.

157 Ad 2. Q. R. Notarium non revelando legata, præsertim, pia, in instrumentis à se confectis relicta
R. P. Leonardelli Soc. Jes.

iis, quorum interest, peccare, & teneri ad compensanda damna legatariis, quæ hi ex dilatione, vel non manifestatione inde sunt passi; agitenim contra suum officium, & fidelitatem cum damno aliorum, si quidem vi sui muneris post mortem testatoris tenetur, etiam nullo exigente, si penes se habeat, ac retineat aliquod instrumentum, vel testamentum, ratione cuius aliquibus fiant legata, nec impleta sint, ignorantibus iis, quibus fiunt, illud manifestare, primò quidem iis, quibus incumbit illa implere, & si hi ex sua culpa non impleant, iis, quibus legata fiunt; adeò ut in aliquibus statutis synodalibus Notarius casum reservatum incurrat, uti statutum est in synodali constitutione Tridentina, si intra duos menses pia legata non manifestet, & alibi etiam Excommunicationem, uti in Diocesi Mediolanensi, ubi si post tres menses non denuntiet legata pia, elapsis tribus mensibus ipso facto incidat in Excommunicationem.

Pari modo si Notarius in conficiendis instrumentis aliqua omittat ex ignorantia, vel negligentia, unde illa irrita reddantur, vel unde alter detrimentum patiat, peccat, & ad restitutionem obligatur, quia tenetur scire, quæ sui sunt officii, & in iis observandis debitam diligentiam adhibere.

Ea porrò, quæ Notariis observanda sunt, & ad authenticum instru-

strumentum publicum requiruntur, sunt :

Primò in proloquio præmittenda est invocatio Divini nominis, v.g. *In nomine Domini, Amen*, vel in nomine *SS. & individue Trinit.* &c. ut habetur in *Const. Imper. de anno 1512. §. 3.*

2. Exprimitur tempus gesti negotii, videlicet à Christo nato, vel incarnato currens, Indictio Romana. Additur nomen, & annus Pontificis, Imperatoris, Regis, vel Principis regnantis, in cujus territorio conficitur instrumentum. Item dies, & mensis, in quo celebratur contractus. Item locus specialis, in quo legitur instrumentum, scilicet in qua Civitate, in quo pago, in qua platea, & domo &c. 3. Inscrubenda sunt instrumento nomina testium, in quorum præsentia actus celebratus est: Non autem sufficit, ut testes actui præsentés intersint, sed in contractibus, & instrumentis, quæ fiunt in scriptis, debet scriptura à Notario confecta legi coram partibus, & testibus, quia partes debent consentire in omnia substantialia, & testes debent posse deponere, quòd omnia substantialia intervenerint, quod fieri non potest, nisi scripturam legi audiverint, ut sic intelligant, & sciant, illam esse conformem intentioni contrahentium, aut testantium. 4. Apponi debent nomen, cognomen, & sigillum proprium Tabellionis, & Notariatus, si quod habet, addendo etiam

qua authoritate sit Notarius, an Pontificiâ, vel Cæsareâ &c. factum verò, seu negotium sincerè, fideliter, & integrè describere debet in instrumento cum debitis circumstantiis, & causis &c. Non tamen requiritur, ut manu propria Notarii sit scriptum, modo manu Notarii subscribatur; (nisi contrarium alicubi statutum sit, prout statutum est in Constitutionibus Synodalibus Augustanis cap. 6. ut non aliena manu, sed ipsimet Notarii scribant) quia industria Notarii non eligitur in scribendo, sed ut fidem faciat & testetur de rebus gestis, quod satis præstatur per subscriptionem authenticam, id quod colligitur ex *C. inter dilectos 6. §. instrumentum quoque h. tit.* Postquam autem verum, & sincerum instrumentum confecit, tenetur apud se servare regilstrum, ut vocant, & non dare alicui alteri, nisi transumptum aliquod, & hinc si alteri damnum obveniat, eò quòd apud Notarium non maneat regilstrum, tenetur de damno illato, ut notat Tolet. *l. c.* Unde & in *C. quoniam 11. de probat.* injungitur Notariis, ut sua originalia, seu protocolla penes se retineant, ut, si super ibidem scriptis oriatur quæstio, *per hoc possit veritas declarari.*

Ad 3. Q. An Notarius accipiens aliquid supra pretium taxatum, etiam sponte oblatum, peccet, & ad restitutionem teneatur? Petr. Navar. *l. 3. c. 3.* Bonac. *D. 10. q. 3. p. ult.*